

UPPSALA
UNIVERSITET

Rapport av programsensor 2019

Inledning

Årets inbjudan till diskussioner på sensormöte med kollegorna i Bergen hade helt annan karaktär än vanligt. Den innehöll inget speciellt ämne att granska och ha synpunkter på och inga visioner om förbättring och utveckling. Det var en inbjudan att komma och lyssna på situationen på utbildningen och fundera över utbildningens framtid. Det blev ett möte med uppgivna kollegor, tyngda av oro för utbildningen och besvikelse över bristande förståelse och engagemang från sin fakultet. Deras berättelse väcker förvåning hos mig. Det handlar förstås om resurser, men också ur mitt perspektiv om nästan ”styvmoderlig behandling” som jag inte känner igen och inte vill tro är sann.

En återblick:

2017.

Forskningsmetode og –etikk (HEL 320A) 10 studiepoäng,
Statistik, 5 studiepoäng och

Vitskapsteori og sentrale helsevitenskaplege tema (HEL 310) 15 studiepoäng

Dessa kurser har logopedprogrammet ålagts att hämta hem från medicinska fakulteten och de skall i fortsättningen ges av programmet. Dvs de 30 studiepoäng som omfattar den viktiga vetenskapliga utbildningen skall beredas plats inom programmet och lärarresurser tilldelas.

Vid mitt besök hölls intervjuer med studenter om positiva och negativa sidor, och vad som om möjligt borde tillgodoses i den nya studieplan vilken som en följd planeras.

2018

Det finns förslag till en ny studieplan. Resultatet är positivt och engagerande. Man har lyckats ta hänsyn till studenternas och lärarnas synpunkter på dessa kurser såväl tidsmässig som innehållsmässigt i utbildningen och dessutom reviderat innehållet i ytterligare kurser efter synpunkter som framförts. Studieplanen upplevs som för kompakt, och diskussioner förs kring moment i innehållet som återkommer inom flera kurser, och därför kan effektiviseras och skäras ned och inom momentet språkstörningar har utrymme givits åt det sedan länge önskade momentet Alternativa kommunikationssätt (ASK) ett växande område inom Norsk logopedi och ett stort logopediskt arbetsområde internationellt.

Arbetet är intensivt för att planen skall kunna genomföras vid kommande kursstart.

Nu:

2019

Har just återkommit från besök i Bergen 4-5 juni. Jag får veta att Studieplanen godkändes för genomförande av fakulteten, men **inga nya resurser** för undervisning av 30 studiepoäng i begynnande forskarutbildning (masternivå). Den självklara följden blev alltså

- att den gamla studieplanen ligger kvar.
- att undervisningen i Forskningsmetodik, Statistik och Vetenskapsteori bedrivs av tillfälliga lärare, doktorander, som inte har undervisningserfarenhet, inte har någon

UPPSALA UNIVERSITET

gedigen forskningserfarenhet, inte kan lägga upp långsiktiga mål med sin undervisning på kurserna, inte får tillfälle att förbättra undervisningen efter studenternas feedback.

- att momentet Alternativa och Kompletterande kommunikatiönsätt (ASK) inte heller nu kan införas i logopedprogrammet, området där den internationella logopedin är stor.
- och dessutom att ingen möjlighet finns till ökat utrymme för de varierande problemställningar och insatser som logopederna nu ställs inför inom dysfagin. I och med nya samarbetsreformer efterfrågas logopedinsatser i snabbt ökande takt för patienter med stora och livsavgörande svårigheter.

På studentbarometern ligger studenternas omdömen nu på lite under medel.

Besvikelsen är alltså mycket stor inom programledningen över den uppkomna situationen och man har en direkt oro för utbildningens framtid och hur man skall kunna utföra uppdraget att utbilda logopederna. Glädjande dock är att söktrycket är på utbildningen alltför stort, Ca 10 personer /plats. Logopedutbildningen är alltså en eftertraktad utbildning med en god arbetsmarknad, men det stöd och den uppmärksamhet som utbildningen borde känna från fakulteten upplevs inte finnas nu.

Men det är mer än så:

2015

Under 2015 lades mycket arbete ned på en studieplan och ämnesplaner för en BA i specialpedagogik med huvudvikt på den integrerade 5-åriga logopedutbildningen. Logopedutbildningen skulle bli 5 årig, och alltså mer i paritet med de övriga nordiska utbildningarna. Samarbete skulle ske på BA nivå mellan specialpedagogik och logopedisk baskunskap. Många samordningsvinster skulle kunna göras vad gäller såväl innehåll som ekonomi. Vinsterna skulle kunna vara ömsesidiga. Logopedlinjen skulle bli mer förtrogen med specialpedagogiskt synsätt, och specialpedagogiska linjen skulle kunna dra nytta av olika lingvistiskt och medicinskt förankrade perspektiv som utgör orsaker till och förståelse för olikheter rörande tal och språkrubbningar.

Men vad blev det av alla dessa planer? Så här långt ingenting för logopedutbildningen. Den efterlängta 5-åringen förblev en plan för fyra år sedan. Till kurser som skulle planlagts tillsammans med specialpedagogutbildningen på BA nivå efterfrågades ingen logopedi.

Min sammanfattning

Hur har det kunnat bli så här?

Den i vanliga fall så positiva stämningen i programledningen med blicken framåt på hur utbildningen skall utvecklas och förbättras saknas helt. Det är väldigt destruktivt att gång på gång bli förbigången och inte få gehör för de behov som finns.

UPPSALA
UNIVERSITET

Man får intryck av att en långsiktig planering och respekt för utbildningen saknas helt från fakultetens sida. Planeringen präglas av ryckighet, goda ideer som resulterar i mycket jobb och planer som sedan inte ges utrymme att genomföras.

Var finns lösningen?

Logopedins röst i fakulteten måste på något vis ges större utrymme, lyssnas på! Det är ju en utbildning som är efterfrågad med söktryck och arbetsfält. Det är en utbildning som förtjänar möjlighet till kvalitetsutveckling och inte dess motsatts.

Kommer de medel som ”hämtas hem” med logopedkurserna (30sp) från medicinska fakulteten att tillfalla logopedin? Vore ju odiskutabelt!

Finns en grupp på fakultetsnivå som kan speciellt bevaka logopedins behov och utveckling?

Kan programordföranden ges utökade befogenheter, budget?

Här gäller att på fakultetsnivå inse den problematiska situationen för programmet och vända på ”spiralen” – uppåt och framåt.

Logopedin i Bergen är värd att fortsatt ligga i framkanten!

Med vänlig hälsning, 2019-07-18

Margareta Jennische
Programsensor.